Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

9. září 2021 *

„Řízení o předběžné otázce – Cenné papíry přijaté k obchodování na regulovaném trhu nacházejícím se nebo provozovaném v některém členském státě – Povinnost transparentnosti – Oznamování ‚významných účastí' nabytých na kapitálu společností ‚osobami jednajícími ve shodě' – Směrnice 2004/109/ES – Článek 3 odst.1a čtvrtý pododstavec – Pojem ‚přísnější požadavky' – Směrnice 2004/25/ES – ‚Dohled' ze strany orgánu určeného podle článku 4 této směrnice"

Ve věci C-605/18,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Bundesverwaltungsgericht (spolkový správní soud, Rakousko) ze dne 25. září 2018, došlým Soudnímu dvoru dne 25. září 2018, v řízení

Adler Real Estate AG,

Petrus Advisers LLP,

GM

proti

Finanzmarktaufsichtsbehörde (FMA),

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení M. Vilaras, předseda senátu, N. Piçarra (zpravodaj), D. Šváby, S. Rodin a K. Jürimäe, soudci,

generální advokát: M. Bobek,

vedoucí soudní kanceláře: M. Krausenböck, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Adler Real Estate AG S. Hödlem, Rechtsanwalt,

* Jednací jazyk: němčina.

– za GM M. Gallem a W. Eignerem, Rechtsanwälte,

– za Finanzmarktaufsichtsbehörde (FMA) P. Wankem a D. Wagnerem, jako zmocněnci,

– za Evropskou komisi G. Braunem, H. Støvlbækem a H. Krämerem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 18. března 2021,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 3 odst. 1a čtvrtého pododstavce bodu iii) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/109/ES ze dne 15. prosince 2004 o harmonizaci požadavků na průhlednost týkajících se informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu, a o změně směrnice 2001/34/ES (Úř. věst. 2004, L 390, s. 38; Zvl. vyd. 06/04, s. 24), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/50/EU ze dne 22. října 2013 (Úř. věst. 2013, L 294, s. 13) (dále jen „směrnice 2004/109“), a článku 47 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společnostmi Adler Real Estate AG (dále jen „Adler“), Petrus Advisers LLP (dále jen „Petrus“) a GM na straně jedné a Finanzmarktaufsichtsbehörde (FMA) (Úřad pro dohled nad finančními trhy, Rakousko) (dále jen „Úřad pro dohled nad finančními trhy“) na straně druhé ve věci legality správních sankcí, které tento úřad uvedeným společnostem uložil za to, že porušily povinnost oznámit nabytí významných účastí na cenných papírech emitenta, jehož akcie byly přijaty k obchodování na regulovaném trhu nacházejícím se v Rakousku.

Právní rámec

Unijní právo

Směrnice 2004/25/ES

3 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/25/ES ze dne 21. dubna 2004 o nabídkách převzetí (Úř. věst. 2004, L 142, s. 12; Zvl. vyd. 17/02, s.20) stanoví, jak vyplývá z jejího čl. 1 odst. 1, opatření ke koordinaci veškerých nástrojů členských států týkajících se nabídek převzetí u cenných papírů společnosti, která se řídí právem členského státu, pokud jsou všechny nebo některé tyto cenné papíry přijaty k obchodování na regulovaném trhu v jednom nebo více členských státech.

4 Článek 2 odst. 1 písm. d) této směrnice zní takto:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

[…]

d) ‚osobami jednajícími ve shodě' fyzické nebo právnické osoby, které spolupracují s předkladatelem nabídky nebo cílovou společností na základě výslovné či konkludentní, písemné či ústní dohody, jejímž cílem je buď ovládnutí cílové společnosti, nebo zmaření úspěšného výsledku nabídky".

5 Článek 4 uvedené směrnice, nadepsaný „Dozorčí orgán a rozhodné právo", v odstavci 1 stanoví:

„Členské státy určí jeden nebo více orgánů příslušných k dohledu nad nabídkami pro účely pravidel, která stanoví nebo zavedou podle této směrnice. Takto určenými orgány jsou orgány veřejné moci, sdružení nebo soukromé subjekty uznané vnitrostátním právem nebo orgány veřejné moci, kterým vnitrostátní právo tuto pravomoc výslovně svěřuje. Členské státy o těchto určeních vyrozumí Komisi a upřesní všechna případná rozdělení funkcí. Zajistí, aby tyto orgány vykonávaly své funkce nestranně a nezávisle vzhledem ke všem stranám nabídky."

6 Článek 5 téže směrnice, nadepsaný „Ochrana menšinových akcionářů, povinná nabídka a spravedlivá cena", v odstavci 1 stanoví:

„Pokud fyzická či právnická osoba v důsledku toho, že je sama nebo prostřednictvím osob jednajících ve shodě s ní nabude, drží cenné papíry společnosti uvedené v čl. 1 odst. 1, které, po přičtení ke stávající držbě takových cenných papírů této osoby a k držbám cenných papírů osob jednajících ve shodě s ní, této osobě přímo či nepřímo dávají zvláštní procento hlasovacích práv v této společnosti, a tím jí zajišťují ovládnutí této společnosti, zajistí členské státy, aby byla tato osoba povinna učinit nabídku jako prostředek ochrany menšinových akcionářů společnosti. Taková nabídka je co nejdříve adresována všem držitelům těchto cenných papírů na všechny cenné papíry v jejich držení za spravedlivou cenu definovanou v odstavci 4."

7 Článek 10 směrnice 2004/25, nadepsaný „Údaje o společnostech uvedených v čl. 1 odst. 1", v odst. 1 písm. c) stanoví:

„Členské státy zajistí, aby společnosti uvedené v čl. 1 odst. 1 zveřejňovaly podrobné údaje o

[…]

c) podstatných přímých a nepřímých podílech (včetně nepřímých podílů prostřednictvím pyramidových struktur a křížových podílů) ve smyslu článku 85 [směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/34/ES ze dne 28. května 2001 o přijetí cenných papírů ke kotování na burze cenných papírů a o informacích, které k nim mají být zveřejněny (Úř. věst. 2001, L 184, s. 1; Zvl. vyd. 06/04, s. 24;)]."

Směrnice 2004/109

8 Body 2 a 28 odůvodnění směrnice 2004/109 uvádějí:

„(2) […] emitenti cenných papírů [by] měli zajistit vhodnou průhlednost ve vztahu k investorům pomocí pravidelného toku informací. Ze stejného důvodu by akcionáři nebo fyzické osoby či právnické osoby držící hlasovací práva nebo finanční nástroje, ze kterých vyplývá nárok na pořízení stávajících akcií s hlasovacími právy, měli emitenty rovněž informovat o nabytí či jiných změnách významné účasti na společnostech tak, aby tyto subjekty byly schopny průběžně informovat veřejnost.

[…]

(28) V každém členském státě by měl být určen jediný příslušný orgán, který převezme konečnou odpovědnost za dohled nad plněním ustanovení přijatých podle této směrnice, i za mezinárodní spolupráci. […]“

9 Tato směrnice v čl. 1 odst. 1 „stanoví požadavky týkající se zveřejňování pravidelných a průběžných informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou již přijaty k obchodování na regulovaném trhu umístěném nebo provozovaném v členském státě“.

10 Článek 3 odst. 1a čtvrtý pododstavec uvedené směrnice zní takto:

„Domovský členský stát nesmí uložit držiteli akcií nebo fyzické či právnické osobě uvedené v článku 10 nebo v článku 13 přísnější požadavky, než jsou požadavky stanovené v této směrnici, kromě:

i) stanovení nižších nebo dodatečných prahových hodnot pro oznamování, než jsou stanoveny v čl. 9 odst. 1, a vyžadování rovnocenných oznámení ve vztahu k prahovým hodnotám na základě kapitálových účastí,

ii) uplatňování přísnějších požadavků, než jsou požadavky uvedené v článku 12, nebo

iii) uplatňování právních a správních předpisů přijatých ohledně nabídek převzetí, fúzí a jiných transakcí majících vliv na vlastnictví nebo kontrolu nad společnostmi, které podléhají dohledu orgánů určených členskými státy na základě článku 4 směrnice [2004/25].“

11 Článek 9 směrnice 2004/109, nadepsaný „Oznámení o nabytí nebo pozbytí významné účasti“, v odstavci 1 prvním pododstavci stanoví:

„Domovský členský stát zajistí, aby v případě, že akcionář nabude nebo pozbude akcie emitenta, jehož akcie jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu a jsou s nimi spojena hlasovací práva, oznámil tento akcionář emitentovi podíl na hlasovacích právech emitenta, který tento akcionář drží v důsledku nabytí nebo pozbytí v případě, že tento podíl dosáhne, přesáhne nebo klesne pod prahové hodnoty 5 %, 10 %, 15 %, 20 %, 25 %, 30 %, 50 % a 75 %.“

12 Článek 10 směrnice 2004/109, nadepsaný „Nabytí nebo pozbytí významných podílů na hlasovacích právech“, stanoví:

„Požadavky na oznamování definované v čl. 9 odst. 1 a 2 se vztahují i na fyzickou nebo právnickou osobu v rozsahu, v jakém je oprávněna nabývat hlasovací práva, zcizovat je nebo je vykonávat v kterémkoli z následujících případů nebo jejich kombinaci:

a) hlasovací práva držená třetí stranou, se kterou tato fyzická nebo právnická osoba uzavřela dohodu, jež je zavazuje provádět prostřednictvím jednotného výkonu hlasovacích práv, která drží, trvalou společnou politiku vůči vedení dotčeného emitenta;

[…]“

13 Článek 24 této směrnice, nadepsaný „Příslušné orgány a jejich pravomoci“, v odstavci 1 stanoví:

„Každý členský stát určí ústřední orgán uvedený v čl. 21 odst. 1 směrnice [Evropského parlamentu a Rady] 2003/71/ES [ze dne 4. listopadu 2003 o prospektu, který má být zveřejněn při veřejné nabídce nebo přijetí cenných papírů k obchodování, a o změně směrnice 2001/34/ES (Úř. věst. 2003, L 345, s. 64; Zvl. vyd. 06/04, s. 24)] jako příslušný ústřední správní orgán, který plní povinnosti stanovené v této směrnici a zajišťuje uplatňování ustanovení přijatých podle této směrnice. […]“

Směrnice 2013/50

14 Směrnicí 2013/50 byl do článku 3 směrnice 2004/109 vložen odstavec 1a. Bod 12 odůvodnění směrnice 2013/50/ES uvádí:

„Harmonizovaný režim pro oznamování významných účastí na hlasovacích právech, zejména pokud jde o sčítání účastí na akciích a účastí na finančních nástrojích, by měl zvýšit právní jistotu, zlepšit průhlednost a snížit administrativní zátěž u přeshraničních investorů. […] Zejména by členské státy měly také mít možnost nadále uplatňovat právní a správní předpisy přijaté ohledně nabídek převzetí, transakcí za účelem fúzí a jiných transakcí majících vliv na vlastnictví nebo kontrolu nad společnostmi, které podléhají dohledu orgánů určených členskými státy na základě článku 4 směrnice [2004/25], která stanoví přísnější požadavky na zveřejňování, než jsou požadavky stanovené ve směrnici [2004/109].“

Rakouské právo

ÜbG

15 Směrnice 2004/25 byla do rakouského práva provedena Bundesgesetz betreffend Übernahmeangebote (spolkový zákon o nabídkách převzetí) (BGBl. I, č. 127/1998, dále jen „ÜbG“).

16 Ustanovení § 1 odst. 6 tohoto zákona definuje pojem „právní subjekty jednající ve shodě“ jako „fyzické nebo právnické osoby, které spolupracují s předkladatelem nabídky na základě dohody, aby získaly nebo vykonávaly kontrolu nad cílovou společností, zejména prostřednictvím koordinace hlasovacích práv, nebo které spolupracují na základě dohody s cílovou společností, aby zabránily úspěchu nabídky převzetí. Pokud má subjekt přímý nebo nepřímý kontrolní podíl (§ 22 odst. 2 a 3) na jednom nebo několika dalších právních subjektech, platí domněnka, že všechny tyto subjekty jednají ve shodě […]“

17 Ustanovení § 22 odst. 1 uvedeného zákona stanoví:

„Každý, kdo přímo nebo nepřímo získá kontrolní podíl v cílové společnosti, je povinen oznámit tuto skutečnost neprodleně Übernahmekommission [(Komise pro nabídky převzetí, Rakousko) (dále jen ‚Komise pro převzetí‘)] a musí ve lhůtě 20 burzovních dnů po získání kontrolního podílu oznámit nabídku pro všechny cenné papíry cílové společnosti v souladu s ustanoveními tohoto spolkového zákona.“

18 Ustanovení § 22 odst. 1 téhož zákona stanoví, že „povinnost učinit nabídku podle § 22 odst. 1 vzniká rovněž tehdy […] pokud je založena skupina stran jednajících ve shodě, která společně získá kontrolní podíl“.

19 Ustanovení § 23 ÜbG, nadepsané „Připočítávání podílů a rozšíření povinností předkladatelů nabídky“, v odstavci 1 stanoví, že „osobám jednajícím ve shodě“ ve smyslu § 1 odst. 6 ÜbG musí být vzájemně připočtena jejich hlasovací práva na základě § 22 až § 22b.

BörseG 1989

20 Ustanovení § 91 a náledující Bundesgesetz über die Wertpapier- und allgemeinen Warenbörsen und über die Abänderung des Börsesensale-Gesetzes 1949 und der Börsegesetz-Novelle 1903 [spolkový zákon o burzách cenných papírů a obecných komodit a o změně zákona z roku 1949 o burzovních makléřích a zákona o burzách z roku 1903 (Börsegesetz 1989 – BörseG)], ze dne 8. listopadu 1989 (BGBl. č. 555/1989), ve znění zveřejněném v BGBl. č. 558/1990 (DFB)] (dále jen „BörseG 1989“), provádějí povinnosti oznámit informace o „významných účastech“, které vyplývají z oddílu I kapitoly III směrnice 2004/109, nadepsaného „Informace o významných účastech“, a zejména z čl. 9 odst. 1 této směrnice.

21 Ustanovení § 92 odst. 7 tohoto zákona rozšiřuje oznamovací povinnost podle § 91 tohoto zákona mimo jiné na „hlasovací práva, která jsou přičitatelná osobě podle § 23 odst. 1 nebo 2 ÜbG“.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

22 Rozhodnutími ze dne 29. června 2018 uložil Úřad pro dohled nad finančními trhy, který je „příslušným ústředním správním orgánem“ ve smyslu článku 24 směrnice 2004/109, společnostem Adler, Petrus a GM peněžité správní sankce za porušení oznamovací povinnosti stanovené v § 92 odst. 7 BörseG 1989 fyzickým nebo právnickým osobám, které jednotlivě nebo společně získají podíl nejméně 30 % v „cílové společnosti“. Podle těchto rozhodnutí společnosti Adler, Petrus a GM „jednaly ve shodě“ ve smyslu § 1 odst. 6 ÜbG při nabytí akcií Conwert Immobilien SE a hlasovací práva z jejich účastí v této společnosti jim tedy měla být vzájemně připočtena dne 29. září 2015.

23 Pro účely určení, zda společnosti Adler, Petrus a GM spadají pod pojem „osoby jednající ve shodě“ ve smyslu § 1 odst. 6 ÜbG, měl Úřad pro dohled nad finančními trhy za to, že je vázán rozhodnutím vydaným dne 22. listopadu 2016 Komisí pro převzetí, která je orgánem určeným podle článku 4 směrnice 2004/25 jako orgán příslušný k dohledu nad nabídkami. Tímto rozhodnutím, které se mezitím stalo konečným, Komise pro převzetí konstatovala, že společnosti Adler, Petrus a GM nepodaly v rozporu s právními předpisy povinnou nabídku převzetí, přestože dosáhly prahové hodnoty ve výši 30 % hlasovacích práv ve společnosti Conwert Immobilien, což vedlo ke vzniku povinnosti učinit nabídku převzetí jakožto „právní subjekty jednající ve shodě“.

24 Úřad pro dohled nad finančními trhy rozhodl, že v rámci řízení o uložení peněžitých správních sankcí lze prošetřovat pouze existenci subjektivního znaku protiprávního jednání, kterého se údajně dopustily společnosti Adler, Petrus a GM.

25 Předkládající soud, k němuž byla podána žaloba proti rozhodnutím ze dne 29. června 2018, uvádí, že BörseG 1989, který do rakouského práva provádí směrnici 2004/109, ukládá oznamovací povinnosti osobám, které mají „významné účasti“, řádově 30 % a více, v „emitentovi“, a že tyto požadavky jsou přísnější než požadavky stanovené v této směrnici. Předkládající soud má tedy za to, že oznamovací povinnost uložená „právním subjektům jednajícím ve shodě“ na základě § 92 odst. 7 BörseG 1989 spadá pod pojem „přísnější požadavky, než jsou požadavky stanovené ve směrnici [2004/109]“ ve smyslu čl. 3 odst. 1a čtvrtého pododstavce této směrnice.

26 Předkládající soud si však klade otázku ohledně slučitelnosti těchto „přísnějších“ požadavků na oznamování s čl. 3 odst. 1a čtvrtého pododstavce bodu iii) směrnice 2004/109, jelikož podle posledně uvedeného ustanovení musí být uvedené požadavky nejen stanoveny právními a správními předpisy přijatými zejména ohledně nabídek převzetí, nýbrž musí rovněž „podléha[t] dohledu orgánů určených členskými státy na základě článku 4 směrnice [2004/25]“. V projednávané věci přitom na splnění „přísnější“ povinnosti oznamovat významné účasti dotčené ve věci v původním řízení dohlížel vnitrostátní orgán určený podle článku 24 směrnice 2004/109.

27 Předkládající soud si kromě toho klade otázku, zda je s článkem 47 Listiny slučitelná taková vnitrostátní praxe, podle které je takové rozhodnutí, které se stalo konečným, jako je rozhodnutí ze dne 22. listopadu 2016, závazné v takovém pozdějším správním řízení, jako je řízení, které ve sporu, který mu byl předložen, vedl Úřad pro dohled nad finančními trhy.

28 Za těchto podmínek se Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správní soud, Rakousko) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Je třeba čl. 3 odst. 1a čtvrtý pododstavec bod iii) směrnice [2004/109] vykládat v tom smyslu, že předpokladem pro přípustnost uložení ‚přísnějších požadavků‘ pro ‚držitele akcií nebo fyzické či právnické osoby‘ je, aby ‚právní nebo správní předpisy‘, v nichž jsou stanoveny přísnější požadavky na oznamování významných účastí, ‚podléhaly dohledu‘ ze strany orgánu, který členský stát určil podle článku 4 [směrnice 2004/25], a aby tento dohled zahrnoval i dodržování přísnějších požadavků na oznamování významných účastí ve smyslu směrnice [2004/109]?

2) Brání článek 47 [Listiny] vnitrostátní praxi, podle níž je rozhodnutí orgánu dohledu podle článku 4 [směrnice 2004/25] zakládajícímu překážku věci pravomocně rozsouzené, jímž bylo rozhodnuto o tom, že fyzická osoba porušila vnitrostátní právní předpisy vydané k provedení [směrnice 2004/25], přiznán závazný účinek i v rámci řízení o správních sankcích vedeného proti téže osobě kvůli porušení vnitrostátních norem s těmito řízeními souvisejících a přijatých k provedení směrnice [2004/109], takže tato fyzická osoba nemůže z právního a faktického hlediska uplatnit námitky proti porušení práva, o němž již bylo pravomocně rozhodnuto?“

K předběžným otázkám

K první otázce

29 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 3 odst. 1a čtvrtý pododstavec bod iii) směrnice 2004/109 vykládán v tom smyslu, že brání právní úpravě členského státu, podle které podléhají držitelé akcií nebo fyzické či právnické osoby uvedené v článku 10 nebo 13 této směrnice přísnějším požadavkům ve smyslu tohoto čtvrtého pododstavce na oznamování významných účastí, než jsou požadavky stanovené v uvedené směrnici, a které vyplývají z právních a správních předpisů přijatých zejména ohledně nabídek převzetí, avšak zároveň orgánu tohoto členského státu určenému podle článku 4 směrnice 2004/25 nesvěřuje pravomoc k zajištění dodržování takovýchto požadavků.

30 Jak vyplývá ze samotného znění čl. 3 odst. 1a čtvrtého pododstavce směrnice 2004/109, členský stát původu nemůže uložit držiteli akcií nebo fyzické či právnické osobě uvedené v článku 10 nebo 13 této směrnice přísnější požadavky, než jsou požadavky stanovené ve zmíněné směrnici, přičemž z tohoto zákazu jsou stanoveny tři výjimky uvedené v bodech i) až iii) tohoto čtvrtého pododstavce.

31 Cílem vložení odstavce 1a do článku 3 směrnice 2004/109 přijetím směrnice 2013/50, jak uvedl generální advokát v bodech 29 až 31 svého stanoviska, bylo odstranit nerovnou úroveň harmonizace oznamovací povinnosti, která se vztahuje na fyzické a právnické osoby, které nabydou nebo jinak spravují kapitálové účasti emitentů působících na regulovaném trhu členského státu, a to z důvodu možnosti ponechané domovskému členskému státu směrnicí 2004/109 před tím, než byla změněna směrnicí 2013/50, podřídit držitele akcií či jiných finančních nástrojů přísnější oznamovací povinnosti, než jaká byla upravena v této směrnici. Směrnice 2013/50, jejímž cílem bylo, jak uvádí její bod 12 odůvodnění, zavést harmonizovaný režim pro oznamování významných podílů na hlasovacích právech, tedy tuto možnost poskytnutou členským státům s výhradou výjimek stanovených v čl. 3 odst. 1a čtvrtém pododstavci bodech i) až iii) směrnice 2004/109 zrušila.

32 Výjimka uvedená v tomto čl. 3 odst. 1a čtvrtém pododstavci bodě iii) umožňuje domovskému členskému státu uplatňování na držitele akcií nebo na fyzické nebo právnické osoby uvedené v článku 10 nebo 13 směrnice 2004/109 „právních a správních předpisů přijatých ohledně nabídek převzetí, fúzí a jiných transakcí majících vliv na vlastnictví nebo kontrolu nad společnostmi, které podléhají dohledu orgánů určených členskými státy na základě článku 4 [směrnice 2004/25]“.

33 První podmínka stanovená v tomto bodě iii), na kterou je vázáno uplatnění přísnějších požadavků, než jsou požadavky uvedené ve směrnici 2004/109, spočívá v tom, že takové požadavky, včetně požadavků na oznámení významných účastí, jsou stanoveny právními a správními předpisy týkajícími se transakcí uvedených v předchozím bodě tohoto rozsudku.

34 V tomto ohledu je třeba uvést, že ustanovení směrnice 2004/25 upravují výpočet prahové hodnoty významné účasti ve společnosti držené fyzickou nebo právnickou osobou, při jejímž překročení je tato osoba povinna učinit nabídku převzetí za účelem ochrany menšinových akcionářů této společnosti. Tato ustanovení stanoví, pokud jde o přičítání nepřímých účastí, přísnější požadavky, než jsou požadavky, které upravují výpočet prahových hodnot významných účastí, které zakládají povinnost oznámit nabytí nebo převod významných účastí podle směrnice 2004/109. Podle čl. 5 odst. 1 směrnice 2004/25 se totiž pro účely tohoto výpočtu zohledňují účasti držené „osobami jednajícími ve shodě“ ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. d) této směrnice. Tento pojem zahrnuje „fyzické nebo právnické osoby, které spolupracují s předkladatelem nabídky nebo cílovou společností na základě výslovné či konkludentní, písemné či ústní dohody“.

35 Směrnice 2004/109 naproti tomu nepoužívá pojem „osoby jednající ve shodě“ a pro účely výpočtu prahových hodnot účastí zakládajících povinnost oznámit významné účasti zohledňuje ve svém čl. 10 písm. a) dohody uzavřené mezi dotyčnými osobami, které je zavazují „provádět prostřednictvím jednotného výkonu hlasovacích práv, která drží, trvalou společnou politiku“. Jak upřesnil generální advokát v bodě 57 svého stanoviska, toto ustanovení vyžaduje vysoký stupeň závazku po určitou dobu, který nemůže být sporadický či občasný a který musí být jednotný a být určen vedení dotčené společnosti.

36 Předpisy členského státu přijaté v rámci směrnice 2004/25, které se opírají o pojem „osoby jednající ve shodě“ obsaženém v čl. 2 odst. 1 písm. d) této směrnice tedy pro účely výpočtu prahové hodnoty významné účasti, která kromě povinnosti podat nabídku převzetí zakládá i s tím související povinnosti oznámení, obsahují „přísnější požadavek“ ve smyslu čl. 3 odst. 1a čtvrtého pododstavce směrnice 2004/109, než jsou požadavky stanovené v této směrnici, a představují „předpisy přijaté ohledně nabídek převzetí“ ve smyslu posledně citovaného ustanovení. V důsledku toho tyto vnitrostátní předpisy splňují první podmínku stanovenou v čl. 3 odst. 1a čtvrtém pododstavci bodě iii) směrnice 2004/109, která umožňuje jejich uplatňování na držitele akcií nebo na fyzické nebo právnické osoby uvedené v článku 10 nebo 13 této směrnice.

37 Druhá podmínka stanovená v čl. 3 odst. 1a čtvrtém pododstavci bodě iii) směrnice 2004/109, na kterou je vázáno uplatňování přísnějších požadavků na držitele akcií nebo fyzické nebo právnické osoby uvedené v článku 10 nebo 13 směrnice 2004/109, než jsou požadavky stanovené v této směrnici týkající se oznamování jejich významných účastí ve společnosti uvedené v čl. 1 odst. 1 uvedené směrnice, spočívá v dohledu nad těmito přísnějšími požadavky orgány určenými členskými státy podle článku 4 směrnice 2004/25.

38 Tyto orgány, jak vyplývá z uvedeného článku 4, jsou „příslušn[é] k dohledu nad nabídkami pro účely pravidel, která stanoví nebo zavedou podle […] směrnice [2004/25]“. Požadavky, jejichž dodržování zajišťují, tedy musí být stanoveny právními a správními předpisy, které se konkrétně týkají nabídek převzetí, a mohou spadat pouze do působnosti směrnice 2004/25, a nikoli do působnosti směrnice 2004/109.

39 Za těchto podmínek nelze čl. 3 odst. 1a čtvrtý pododstavec bod iii) směrnice 2004/109 vykládat v tom smyslu, jak tvrdí Úřad pro dohled nad finančními trhy ve svém písemném vyjádření, že orgán určený podle čl. 24 odst. 1 směrnice 2004/109, pověřený dohledem nad dodržováním předpisů vnitrostátního práva, které provádějí tuto směrnici, je věcně příslušný k dohledu nad dodržováním dotčených přísnějších požadavků, přestože spadají do působnosti směrnice 2004/25.

40 Jak uvedl generální advokát v bodě 37 svého stanoviska, harmonizace provedená směrnicí 2004/109 může být provedena pouze v oblasti působnosti této směrnice. Orgán příslušný podle čl. 24 odst. 1 uvedené směrnice pověřený dohledem nad uplatňováním předpisů přijatých v souladu s touto směrnicí proto nemůže mít pravomoc, která by překračovala pravomoc, která pro něj vyplývá z tohoto ustanovení, a která by se týkala oblasti nespadající do této harmonizace, a sice oblasti nabídek převzetí, transakcí za účelem fúzí a jiných transakcí majících vliv na vlastnictví a kontrolu nad společnostmi.

41 Navíc výklad čl. 3 odst. 1a čtvrtého pododstavce bodu iii) směrnice 2004/109, který, jak bylo uvedeno v bodě 39 tohoto rozsudku, zastává Úřad pro dohled nad finančními trhy, vychází z širokého výkladu výjimky stanovené ve čtvrtém pododstavci čl. 3 odst. 1a směrnice 2004/109, zatímco s ohledem na cíl tohoto čl. 3 odst. 1a, který spočívá v zavedení harmonizovaného režimu pro oznámení o držení významných podílů na hlasovacích právech, musí být výjimky ze zákazu pro domovský členský stát podřídit držitele akcií či jiných finančních nástrojů přísnější oznamovací povinnosti vykládány restriktivně.

42 Kromě toho, jak v podstatě uvedl generální advokát v bodech 42 až 46 svého stanoviska, pro účely vymezení pravomoci, kterou mají podle čl. 3 odst. 1a čtvrtého pododstavce bodu iii) směrnice 2004/109 orgány určené členskými státy podle článku 4 směrnice 2004/25, vyvstává otázka, zda pojem „dohled“ zahrnuje rovněž „zajištění dodržování“ „přísnějších“ požadavků na oznamování. Výklad tohoto čl. 3 odst. 1a čtvrtého pododstavce bodu iii), podle kterého uvedené orgány, které

jsou příslušné k dohledu nad činnostmi uvedenými v tomto ustanovení, nemusí mít za tímto účelem pravomoc zaručit dodržování „přísnějších požadavků“ týkajících se oznamování významných účastí upravených právními nebo správními předpisy týkajícími se těchto transakcí, by nebyl v souladu s obvyklým smyslem výrazu „dohled“, jak je používán v běžném jazyce, který odkazuje na „kontrolu“, a tedy na „zajištění dodržování“ určitých norem či požadavků.

43 V projednávané věci se pochybnosti předkládajícího soudu týkají především toho, zda přísnější požadavek týkající se oznamování významných účastí, než jsou požadavky uvedené ve směrnici 2004/109, stanovený v § 92 odst. 7 BörseG 1989 pro „právní subjekty jednající ve shodě“, splňuje podmínku uvedenou v bodě 37 tohoto rozsudku, která se týká „dohledu“, a tedy kontroly tohoto požadavku orgánem určeným podle článku 4 směrnice 2004/25.

44 Z vyjádření účastníků původního řízení a z odpovědí na písemnou otázku položenou Soudním dvorem vyplývá, že podle ÜbG – který provádí směrnici 2004/25 do rakouského práva – je Komise pro převzetí jediným orgánem určeným jako příslušný orgán podle článku 4 této směrnice. Ve věci v původním řízení přitom „dohled“ nad dodržováním „přísnějšího požadavku“ na oznamování významných účastí, který je formálně stanoven v § 92 odst. 7 BörseG 1989, jenž však odkazuje na § 23 odst. 1 nebo 2 ÜbG, vykonával Úřad pro dohled nad finančními trhy. S výhradou ověření, která bude muset provést předkládající soud, je tedy podle všeho „záruka dodržování“ výše uvedených „přísnějších požadavků“ svěřena orgánu, který není určen podle článku 4 směrnice 2004/25.

45 Z výše uvedených úvah vyplývá, že čl. 3 odst. 1a čtvrtý pododstavec bod iii) směrnice 2004/109 musí být vykládán v tom smyslu, že brání právní úpravě členského státu, která podřizuje držitele akcií nebo fyzické či právnické osoby uvedené v článku 10 nebo 13 této směrnice přísnějším požadavkům ve smyslu tohoto čtvrtého pododstavce týkajícím se oznamování významných účastí, než jsou požadavky stanovené v uvedené směrnici, a které vyplývají z právních a správních předpisů přijatých zejména ohledně nabídek převzetí, avšak zároveň orgánu tohoto členského státu určenému podle článku 4 směrnice 2004/25 nesvěřuje pravomoc k zajištění dodržování takovýchto požadavků.

K druhé otázce

46 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda musí být článek 47 Listiny vykládán v tom smyslu, že brání praxi členského státu, podle které je ústřední správní orgán ve smyslu čl. 24 odst. 1 směrnice 2004/109, u kterého bylo zahájeno řízení o správní sankci, vázán správními rozhodnutími, která nabyla právní moci a kterými byla konstatována porušení vnitrostátních předpisů přijatých k provedení směrnice 2004/25, která byla přijata orgánem tohoto členského státu určeným podle článku 4 této směrnice, čímž je osoba, proti které je toto řízení o správní sankci vedeno, zbavena možnosti uplatnit z právního a faktického hlediska námitky proti dříve zjištěnému porušení.

47 Z přezkumu první otázky vyplývá, že je třeba čl. 3 odst. 1a čtvrtý pododstavec bod iii) směrnice 2004/109 vykládat v tom smyslu, že brání právní úpravě členského státu, podle které pravomoc zajistit dodržování přísnějších požadavků ve smyslu tohoto čtvrtého pododstavce týkajících se oznamování významných účastí, než jsou požadavky stanovené v této směrnici, a které vyplývají z právních a správních předpisů přijatých zejména ohledně nabídek převzetí, přísluší orgánu, který není určen podle článku 4 směrnice 2004/25.

48 Za těchto podmínek není nutné vykládat článek 47 Listiny za účelem určení, zda základní práva v něm zakotvená brání takové vnitrostátní praxi, jako je praxe, která je předmětem této otázky.

K nákladům řízení

49 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

Článek 3 odst. 1a čtvrtý pododstavec bod iii) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/109/ES ze dne 15. prosince 2004 o harmonizaci požadavků na průhlednost týkajících se informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu, a o změně směrnice 2001/34/ES, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/50/EU ze dne 22. října 2013, musí být vykládán v tom smyslu, že brání právní úpravě členského státu, která podřizuje držitele akcií nebo fyzické či právnické osoby uvedené v článku 10 nebo 13 směrnice 2004/109, ve znění směrnice 2013/50, přísnějším požadavkům ve smyslu tohoto čtvrtého pododstavce týkajícím se oznamování významných účastí, než jsou požadavky stanovené ve směrnici 2004/109, ve znění směrnice 2013/50, a které vyplývají z právních a správních předpisů přijatých zejména ohledně nabídek převzetí, avšak zároveň orgánu tohoto členského státu určenému podle článku 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/25/ES ze dne 21. dubna 2004 o nabídkách převzetí nesvěřuje pravomoc k zajištění dodržování takovýchto požadavků.

Podpisy